

.....
kod pracy ucznia

.....
pieczętka nagłówkowa szkoły

KONKURS Z PRZYRODY DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH ETAP SZKOLNY

Drogi uczniu.

Miło nam, że zdecydowałeś się sprawdzić swoją wiedzę i umiejętności w Konkursie z Przyrody. Przed Tobą zestaw pytań, które pozwolą Ci wcielić się w znawcę: geografii, biologii, chemii i fizyki. Tematem przewodnim konkursu jest woda w życiu Ziemi.

Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania:

1. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test zawiera 12 stron i 30 zadań, ewentualny brak zgłoś Komisji Konkursowej.
2. Rozwiązania wpisuj długopisem bądź piórem.
3. W przypadku testu wyboru prawidłową odpowiedź zaznacz stawiając znak **X** na literze poprzedzającej treść wybranej odpowiedzi.
4. Jeżeli pomylisz się, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz znakiem **X** inną odpowiedź.
5. W zadaniach otwartych odpowiedź zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonym miejscu. Pomyłki przekreślaj. Nie używaj korektora.
6. Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów możliwą do uzyskania za jego rozwiązanie.

Życzymy Ci satysfakcji
z uczestnictwa w konkursie
i uzyskania wysokiego wyniku.

Powodzenia !

Czas pracy :

60 minut

Liczba punktów

do uzyskania:

70

Zadanie 1. [0 - 1]

Podkreśl 5 cech, które charakteryzują środowisko wodne:

duże wahania temperatury, zmienna ilość tlenu, duża przejrzystość, duża gęstość, mała przejrzystość, mała gęstość, małe wahania temperatury, stała wilgotność.

Zadanie 2. [0 - 2]

Poniżej podano różne substancje. Wpisz do tabeli substancje dzieląc je na rozpuszczalne w wodzie i nierozpuszczalne w wodzie:

mąka, siarka, olej, jodyna, miód, cukier, kwasek cytrynowy, less, tlen.

Substancje rozpuszczalne w wodzie	Substancje nierozpuszczalne w wodzie
.....
.....
.....

Zadanie 3. [0 - 3]

Sporządzono mieszaninę, w której skład wchodził piasek i woda. Wodę zanieczyszczoną piaskiem pozostawiono na jakiś czas w szklanym naczyniu.

A. Jaki rodzaj mieszaniny uzyskano?

.....
.....

B. Co należało przygotować, aby wykonać to doświadczenie?

.....
.....

C. W jaki sposób można rozdzielić otrzymaną mieszaninę ? Podaj jeden sposób:

.....
.....

Zadanie 4. [0 - 1]

Proces rozpuszczania substancji stałej w wodzie polega na:

- A. wzajemnym wymieszaniu się drobin substancji rozpuszczanej z drobinami wody,
- B. zniszczeniu kryształków substancji rozpuszczanej,
- C. rozbiciu drobin substancji rozpuszczanej pod wpływem drobin wody,
- D. wnikanii drobin wody w drobiny substancji rozpuszczanej.

Zadanie 5. [0 - 1]

Przyczyną krążenia wody w przyrodzie jest przede wszystkim:

- A. słońce,
- B. niska temperatura,
- C. duża ilość wody,
- D. temperatura powyżej 0⁰ C.

Zadanie 6. [0 - 3]

Woda na Ziemi występuje w trzech stanach skupienia: ciekłym, stałym i gazowym.

- A. Przejście wody ze stanu stałego w stan ciekły nazywamy.....
- B. Woda ze stanu stałego w stan ciekły przechodzi w temperaturze.....
- C. Woda przechodząc ze stanu stałego w stan ciekły..... ciepło.

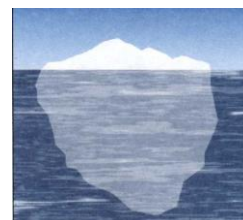
pobiera / oddaje

Zadanie 7. [0 - 1]

Mniejsza część góry lodowej pływa nad wodą, a większa jest zanurzona w wodzie. Podaj, jaka wielkość fizyczna to powoduje i dlaczego?

Odpowiedź:

.....
.....
.....
.....

Zadanie 8. [0 - 1]

Do podanych typów środowisk przyrodniczych dobierz ich opis. Wpisz w kwadraty odpowiednie cyfry.

1. Naturalny śródładowy zbiornik wodny, którego występowanie uwarunkowane jest istnieniem zagłębienia, w którym mogą gromadzić się wody powierzchniowe.
2. Sztuczny ciek wodny, fragment drogi wodnej, którego celem jest połączenie istniejących naturalnych dróg wodnych.
3. Prowadzą wodę przez cały rok, zasilane są wodami podziemnymi i wodami ze spływu powierzchniowego, pochodzącego z deszczów i roztopów.

rzeka

jezioro

kanał

Zadanie 9. [0 - 2]

Na rysunku przedstawiono środkowy odcinek biegu rzeki. Nazwij formy oznaczone numerami.

1.
2.

Zadanie 10. [0 - 4]

Aby obejrzeć komórki skórki liścia trzykrotki pod mikroskopem należy wykonać preparat mikroskopowy. Napisz, co użyjesz z zestawu do mikroskopowania do wykonania tego preparatu?

Odpowiedź:

1.
2.
3.
4.

Zadanie 11. [0 - 3]

Podpisz organizmy wodne przedstawione na rysunkach:

A.....

B.

C.....

Zadanie 12. [0 - 4]

Do obserwacji mikroorganizmów użyto mikroskopu. Podpisz części optyczne mikroskopu:

A.

B.

C.

D.

Zadanie 13. [0 - 1]

Największą gęstość woda ma w temperaturze 4° C. Oznacza to, że:

- A. w czasie ogrzewania wody, jej gęstość rośnie do 4° C, a potem maleje wraz ze wzrostem temperatury wody,
- B. w czasie ogrzewania wody do 4° C gęstość rośnie, a przy dalszym ogrzewaniu pozostaje na stałym poziomie,
- C. gęstość wody od 0° C - 4° C jest taka sama, a potem maleje wraz ze wzrostem temperatury wody,
- D. gęstość wody od 0° C – 4° C maleje, a potem stopniowo rośnie wraz ze wzrostem temperatury wody.

Zadanie 14. [0 - 3]

Dla podanych w tabeli gatunków ryb zapisz ich sposób rozmnażania (jajorodny , jajożyworodny) oraz podaj formę opieki nad potomstwem spośród podanych poniżej:

- A. samica „rodzi” w pełni ukształtowane młode,
- B. samiec buduje gniazdo, w którym wylęgają się młode,
- C. rozwój młodych zachodzi w komorze lęgowej samca.

Nazwa ryby	Sposób rozmnażania	Forma opieki nad potomstwem
Konik morski (pławikonik)		
Ciernik		
Gupik		

Zadanie 15. [0 - 1]

Do ryb podlegających w Polsce ochronie prawnej należą:

- A. lin, sandacz, jesiotr zachodni, strzebla potokowa,
- B. brzana, sieja, różanka, miętus, dennik,
- C. jesiotr zachodni, różanka, piskorz, certa,
- D. strzebla potokowa, piskorz, jesiotr zachodni, różanka.

Zadanie 16. [0 - 3]

Przyporządkuj nazwy roślin do poszczególnych stref roślinnych w jeziorze oraz dobierz do nich odpowiednie cechy budowy. Wpisz do tabeli właściwe cyfry oraz litery.

1. kosaciec	A. sztywne, wydłużone liście
2. salwinia pływająca	B. owalne liście
3. skrzyp bagienny	C. łodygi są giętkie
4. trzcina pospolita	D. niektóre mają kłącza
5. rogatek sztywny	E. łodygi są długie i giętkie
6. wywłócznik okółkowy	F. brak korzeni
7. rdestnica	G. liście małe lub podzielone
8. rzęsa wodna	H. łodygi mogą być wewnątrz puste

Strefa roślinna	Rośliny	Cechy budowy
Rośliny wynurzone		
Rośliny o liściach pływających		
Rośliny zanurzone		

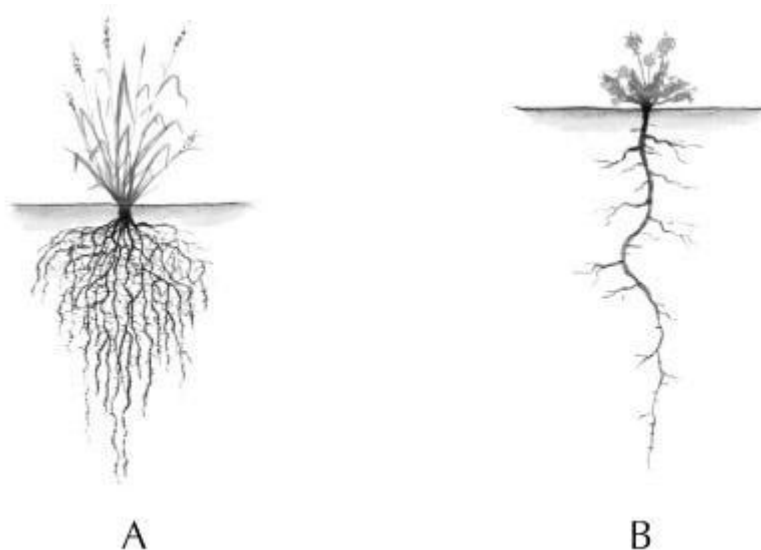
Zadanie 17. [0 - 4]

Określ, które informacje są prawdziwe, a które fałszywe. Wpisz w ramkę na końcu zdania literę P lub F.

1. Najgłębszym jeziorem w Polsce jest Jezioro Śniardwy.
2. Poprzez regulację rzek, człowiek wykorzystuje je do żeglugi.
3. San jest lewym dopływem Wisły.
4. Głównym napędem ryby jest płetwa ogonowa.

Zadanie 18. [0 - 2]

Na rysunku przedstawione są systemy korzeniowe występujące u roślin.

1. Który z pokazanych na rysunkach systemów korzeniowych występuje u mniszka lekarskiego i jaką nosi nazwę ?

.....

2. Który system korzeniowy występuje u roślin rosnących na wydmach, a także na stromych zboczach chroniąc je przed erozją? Podaj jego nazwę.

.....

Zadanie 19. [0 - 1]

Aparat szparkowy odpowiada za:

- A. wymianę gazową,
- B. transpirację,
- C. oddychanie,
- D. odpowiedź a i b jest prawidłowa.

Zadanie 20. [0 - 4]

Uzupełnij schemat procesu fotosyntezy:

..... + + energia świetlna → +

Zadanie 21. [0 - 1]

Jakiego parku narodowego dotyczy opis:

Park powstał w 1967 r. Występują tu rozległe obszary borów bagiennych, oraz największe w Polsce stanowisko maliny moroszki - reliktu polodowcowego. W 1977 r. został uznany przez UNESCO za światowy rezerwat biosfery z uwagi na wyjątkowe walory przyrodnicze, w tym obecność unikatowych w skali Europy ruchomych wydm.

Odpowiedź:.....PN.

Zadanie 22. [0 - 1]

W poprzednim pytaniu była mowa o roślinie, która jest reliktem. Relikt to gatunek, który:

- A. w przeszłości obejmował szerszy zasięg geograficzny, lecz obecnie występuje na znacznie mniejszym obszarze,
- B. obecnie występuje na znacznie większym obszarze,
- C. przetrwał przez wiele milionów lat w niezmienionej formie,
- D. żyje na mniejszym obszarze niż kiedyś, ale w zmienionej formie.

Zadanie 23. [0 - 3]

Symbolem jakiego parku narodowego jest:

- 1. Orzeł bielik:
- 2. Salamandra plamista:
- 3. Wydra:

Zadanie 24. [0 - 3]

Dopasuj nazwę jeziora do jego typu: *Łebsko, Hańcza, Goczałkowickie*.

- a. jezioro zaporowe:
- b. jezioro nadbrzeżne:.....
- c. jezioro polodowcowe:.....

Zadanie 25. [0 - 2]

Morze Bałtyckie należy do mórz słabo zasolonych.

Podaj dwie przyczyny takiego stanu?

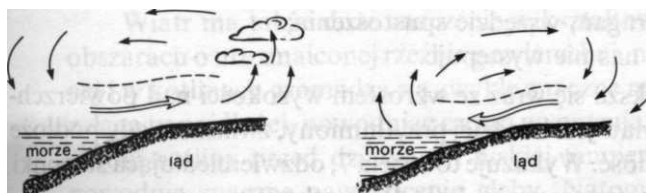
Odpowiedź:

1.....

2.....

Zadanie 26. [0 – 2]

Nad Morzem Bałtyckim wieje lekki wiatr zwany bryzą. Na podstawie poniższych rysunków, określ który ilustruje bryzę dzienną, a który bryzę nocną ?

A

B

A. Bryza nocna:.....

B. Bryza dzienna:.....

Zadanie 27. [0 - 1]

Dokończ nazwy elementów linii brzegowej Morza Bałtyckiego właściwymi wyrazami wybierając je z ramki:

Wolin, Szczeciński, Pomorska, Wiślana, Jamno
--

A. zalew.....

B. mierzeja.....

C. wyspa

D. zatoka.....

Zadanie 28. [0 – 3]

Podkreśl odpowiednie słowa podane w nawiasach tak by poniższe zdania były prawdziwe:

1. Wydmy często urozmaicają wybrzeża (*piaszczyste / skaliste*).
2. Ciśnienie wody (*wzrasta / spada*) wraz z głębokością, natomiast temperatura (*rośnie / spada*).
3. Źródłowe potoki (*łączą / nie łączą*) się ze sobą i tworzą rzekę.
4. Warunki życia we wszystkich jeziorach (*zmieniają się / nie zmieniają się*) wraz z odległością od brzegu i głębokością.
5. Ryby mają pęcherz pławny, który (*zwiększa / zmniejsza*) swoją objętość w czasie zanurzania się ryby.
6. Torfowiska tworzą się w zagłębieniach terenu o (*przepuszczalnym / nieprzepuszczalnym*) podłożu.

Zadanie 29. [0 - 3]

Do podanych pojęć dopasuj odpowiednie definicje oznaczone cyframi.

A. Dopływ:

B. Rzeka główna:

C. Dorzecze:

1 – rzeka uchodząca do morza,

2 – obszar, z którego wody powierzchniowe spływają do jednej rzeki,

3 – rzeka uchodząca do innej rzeki.

Zadanie 30. [0 - 6]

W czwartek 1 stycznia 2009 roku w Sydney (151° E) zegar wskazywał godzinę 9⁰⁰. Która godzina była w tym samym czasie w Buenos Aires (59° W). Zapisz wszystkie obliczenia, a w odpowiedzi podaj dokładną datę, dzień tygodnia i godzinę.

Obliczenia.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Odpowiedź: data:, dzień tygodnia:....., godzina:.....

Ukończyłeś test. Gratulujemy!

BRUDNOPIS